

VERKKOYMPÄRISTÖSSÄ TAPAHTUVAT
TEKIJÄNOIKEUSLOUKKAUKSET
EUROOPAN UNIONISSA
MUSIIKKI, ELOKUVAT JA TV-OHJELMAT (2017–2018) – SUUNTAUKSET JA
NIIHIN MYÖTÄVAIKUTTAVAT TEKIJÄT

TIIVISTELMÄ

**VERKKOYMPÄRISTÖSSÄ TAPAHTUVAT
TEKIJÄNOIKEUSLOUKKAUKSET EUROOPAN UNIONISSA
MUSIIKKI, ELOKUVAT JA TV-OHJELMAT (2017–2018) – SUUNTAUKSET JA
NIIHIN MYÖTÄVAIKUTTAVAT TEKIJÄT**

ISBN 978-92-9156-271-8 doi: 10.2814/907556 TB-03-19-814-EN-N

© Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto, 2019
Jäljentäminen on sallittua, jos lähde mainitaan

EUIPON HANKERYHMÄ

Nathan Wajzman, pääekonomisti
Francisco García-Valero, ekonomisti
Altair Breckwoldt Jurado, tutkimusavustaja

KIITOKSET

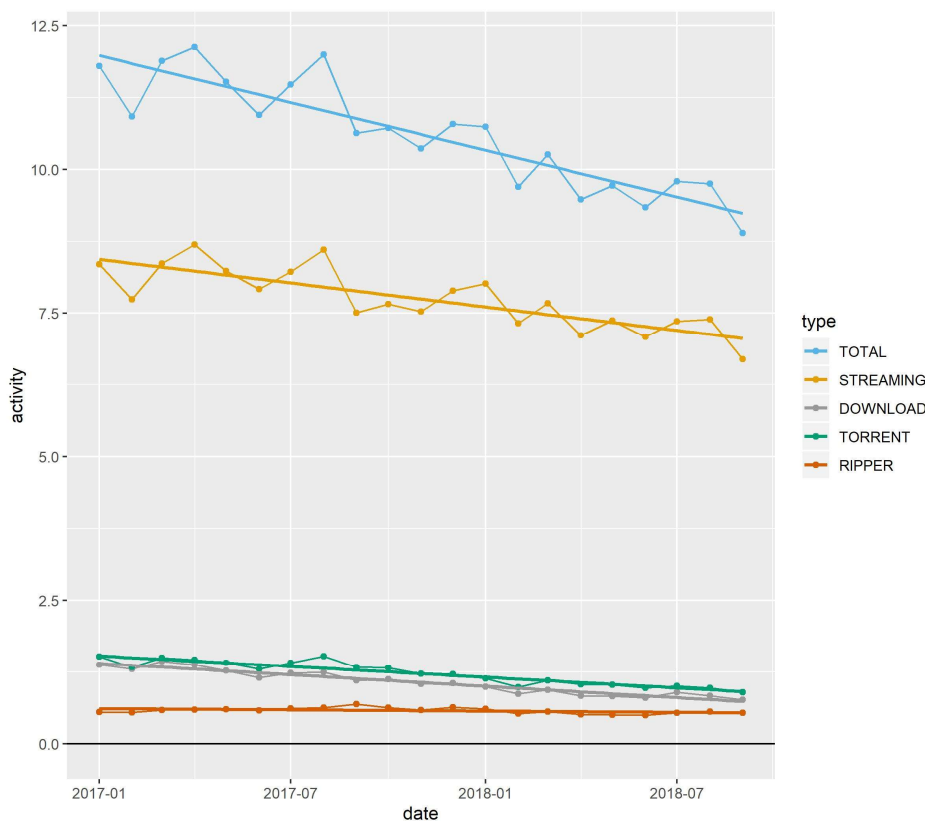
Raportin laatijat haluavat kiittää Alexander Cuntzia Maailman henkisen omaisuuden järjestöstä sekä Raphaël Bergeriä ja Olivier Muzerellea Hadopi-virastosta (La Haute Autorité pour la diffusion des œuvres et la protection des droits sur internet) heidän hyödyllisistä kommenteistaan raportin luonnosvaiheessa.

TIIVISTELMÄ

Tässä raportissa tarkastellaan tekijänoikeuksia loukkaavan sisällön käyttöä EU:n 28 jäsenvaltiossa televisio-ohjelmien, musiikin ja elokuvien osalta eri tavoin tietokoneiden ja mobiililaitteiden välityksellä käytettynä, mukaan lukien suoratoisto, lataaminen, torrent-sivustot ja kopiointiohjelmat. Raportti koostuu kahdesta osasta, jotka ovat tekijänoikeuksia loukkaavan sisällön kulutussuuntauksia kuvaileva analyysi ja piratismilukujen eroihin vaikuttavien tekijöiden ekonometrinen analyysi EU:n jäsenvaltioissa.

Analyysi perustuu isoon määrään tietoja piraattimusiikin, -elokuvien ja -televisio-ohjelmien hankinnasta kaikissa 28 jäsenvaltiossa tammikuun 2017 ja syyskuun 2018 välillä. Tiedot kattavat sekä kiinteät laitteet että mobiililaitteet ja pääasialliset hankintatavat, joita ovat suoratoisto, lataaminen, torrent-sivustot ja suoratoiston kopiointi.

Hyvä uutinen on se, että digitaalinen piratismi on vähentymässä, kuten alla olevasta kaaviosta käy ilmi. Vuosina 2017–2018 piraattisisällön hankinta väheni kokonaisuudessaan 15 prosenttia. Eniten se väheni musiikin osalta (32 %) ja seuraavaksi eniten elokuvien (19 %) ja televisio-ohjelmien osalta (8 %).

Piratismi on kuitenkin yhä merkittävä ongelma ja joissakin jäsenvaltioissa suurempi kuin toisissa. EU:ssa internetin keskivertokäyttäjä haki vuonna 2018 piraattisisältöä keskimäärin 9,7 kertaa kuukaudessa – lähes 26 kertaa kuukaudessa Latviassa ja Liettuassa ja alle 4 kertaa kuukaudessa Suomessa.

Ekonometrisessä analyysissä (osio 5) pyritään selittämään näitä jäsenvaltioiden välisiä eroja. Olemassa olevan kirjallisuuden ja saatavilla olevien tietolähteiden perusteella tutkittiin lukuisia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa piraattisisällön kulutukseen kussakin maassa. Näihin tekijöihin kuuluvat sosioekonomiset muuttujat (tulotaso, koulutus, eriarvoisuus, työttömyys); väestölliset muuttujat, kuten nuorten osuus väestöstä; kyseisten markkinapaikkojen ominaispiirteisiin liittyvät muuttujat, mukaan lukien markkinoiden koko, internetinfrastruktuurin laajuus ja erityyppisten sisältöjen laillisen tarjonnan määrä; sekä suhtautuminen teollis- ja tekijänoikeusloukkauksiin, kuten käy ilmi EUIPO:n julkaisemasta IP Perception study -tutkimuksesta.

Sosioekonomisten tekijöiden ohella **tulotaso asukasta kohti** ja **eriarvoisuuden** laajuus näyttävät vaikuttavan paljon piraattisisällön kulutukseen: korkea tulotaso asukasta kohti ja pienet tuloerot ovat yhteydessä piraattituotteiden pienempään kulutukseen. Myös **markkinoiden koolla**, mitattuna internetin käyttäjien määrällä kussakin maassa, on väliä: keskimääräinen piraattisisällön kulutus on alhaisempaa suuremmissa jäsenvaltioissa muutoin samanlaisten edellytysten vallitessa. **Digitaalisen piratistmin yleinen hyväksyttävyyys** liittyy piraattisisällön suurempaan kulutukseen, kuten IP Perception study -tutkimuksesta käy ilmi.

Myös osa muista tutkituista muuttujista näytti vaikuttavan piraattisisällön kulutukseen, mutta tämä vaikutus ei ollut selvä. Esimerkiksi **tietoisuus laillisesta tarjonnasta** (kuten IP Perception study -tutkimuksesta käy ilmi) näyttää vähentävän piraattielokuvien kulutusta mutta lisäävän laittomasti katseltavien tv-ohjelmien kulutusta. Musiikin osalta ei havaittu tilastollisesti merkitsevää vaikutusta. Laillisen tarjonnan ja piratistmin välinen suhde vaikuttaa monimutkaiselta ja vaatii lisää tutkimista.

Vuonna 2020 toteutettavassa jatkotutkimuksessa tutkitaan tiettyjen yksittäisten piraattielokuvien kulutusta kaikissa 28 jäsenvaltiossa, ja verrataan mahdollisesti kulutusta vastaavan sisällön lailliseen kulutukseen (esim. lipputulosten perusteella).